

Handläggare:
Susanna Höglund, 08-508 29 758

Till
Finansroteln

Remiss av Rapporten Mer flyg och bostäder - den statlige samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet (N/2016/02702/TIF)

Svar på remiss från Finansroteln (Dnr 110-851/2016).

Sammanfattning

Koncernledningen delar utredningens slutsatser att tillskottet av bostäder som en flytt av flygkapaciteten till Bromma skulle medföra är både en lokalt, regionalt och nationellt prioriterad fråga då det innebär 30 000- 38 000 nya bostäder i landets mest expansiva stad som också är betydande för både regionens och rikets ekonomiska tillväxt.

Koncernledning välkomnar att utredaren föreslår att regeringen bör ta ett helhetsansvar för denna fråga och för att säkerställa den framtida flygkapaciteten och åstadkomma en flytt av Bromma flygplats.

Ärendet

Regeringen utsåg i december 2014 Anders Sundström till statlig samordnare rörande flygplatser och bostäder i Stockholmsregionen. En bakgrund till beslutet var att Stockholms stad aviserat att man ville pröva möjligheten att avsluta arrendekontraktet gällande Bromma flygplats innan det löper ut 2038 för att bygga bostäder på de områden som nu finns inom flygplatsen och de områden som berörs av flygplatsen. I december 2015 ändrade regeringen uppdraget och därefter utgick Sundström från att nuvarande arrendeavtal om flygplatsen ska gälla till 2038. Två viktiga utgångspunkter i uppdraget handlar om behoven av flygplatskapacitet och bostäder i Stockholmsregionen.

Utredarens slutsats är att det på längre sikt inte kan motiveras att ha en flygplats så centralt som Bromma och att det inte kommer att accepteras av den allmänna opinionen. Vidare konstateras att Brommas kapacitet mycket väl kan överföras till Arlanda. Detta kräver emellertid en utbyggnad av Arlanda, vilken i sin tur också kräver en helt ny strategi för terminaler, järnväg och vägrafik.

Ledtiden för dessa genomgripande förändringar och satsningar är långa och för att möjliggöra en avveckling vid samma tidshorisont som arrendeavtalet för Bromma löper ut år 2038 krävs grundläggande beslut av riksdag och regering omgående.

Finansroteln har remitterat rapporten *Mer flyg och bostäder - den statliga samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet (N/2016/02702/TIF)* till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholmskem, Svenska Bostäder, Familjebostäder, Micasa och S:t Erik Markutveckling. Micasa och S:t Erik Markutveckling har valt att inte svara på remissen. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremiss

AB Svenska Bostäders och AB Stockholmskems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder samt Stockholmskem delar utredarens slutsatser, även om frågor av detta slag befinner sig i utkanten av bolagens kompetens. För staden, regionen och även landets konkurrenskraft krävs såväl ett kraftfullt ökat bostadsbyggande, men också mycket goda flygförbindelser. Därmed torde en överföring av flygkapaciteten till Arlanda för att möjliggöra bostadsbebyggelse på Bromma vara det rimliga.

En aspekt som inte behandlas är konsekvenserna av de nu föreslagna höghastighetstågen i södra Sverige. Om dessa kommer till stånd torde även detta innebära en lättnad för flygbehovet mellan Bromma och Göteborg/Malmö/Ängelholm. Vilket möjligen också skulle underlätta överföringen av Brommas kapacitet till Arlanda.

Slutligen vill även bolagen tillstyrka utredarens krav på att regeringen bör ta ett helhetsansvar för att erhålla långsiktiga och hållbara lösningar på denna fråga. Såväl flygplats- som bostadsbyggande har mycket långa ledtider varför planeringen omgående bör starta (*bilaga 1 och 3*).

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Rapporten beskriver att en större bostadsbyggnation på platsen för Bromma flygplats kan ge underlag för en utbyggnad av infrastrukturen som förbättrar kommunikationerna till och från västerort. Det skulle skapa bra förutsättningar för en positiv stadsutveckling i den delen av Stockholm. Familjebostäder ser det också som positivt att boendemiljön för befintliga hyresgäster, när det gäller buller, sannolikt förbättras vid en flytt av flygverksamheten (*bilaga 3*).

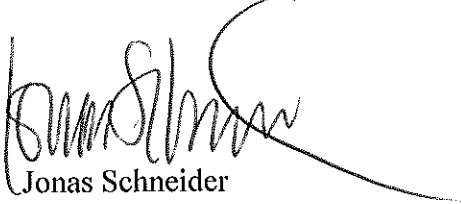
Koncernledningens synpunkter

På strategisk och övergripande nivå bör fokus ligga på att säkra och utveckla bra flygförbindelser till och från Stockholm, inom landet och utrikes. Staden och regionen fortsätter att växa och goda flygförbindelser är nödvändiga för att möta denna utveckling, vilket gäller även för övrig infrastruktur och kommunikationer.

Koncernledningen delar utredningens slutsatser att tillskottet av bostäder som en flytt av flygkapaciteten till Bromma skulle medföra är både en lokalt, regionalt och nationellt prioriterad fråga då det innebär 30 000- 38 000 nya bostäder i landets mest expansiva stad, som också är betydande för både regionens och rikets ekonomiska tillväxt. En flytt av flygkapaciteten medför också ökade möjligheter att bygga bostäder i områden som

redan idag i huvudsak har en bra försörjning av kollektivtrafik vilket ger goda förutsättningar att utveckla staden på ett miljömässigt hållbart sätt.

Koncernledning välkomnar också att utredaren föreslår att regeringen bör ta ett helhetsansvar för denna fråga och för att åstadkomma en flytt av flygkapaciteten. Planeringen för både omlokalisering av flyget samt planeringen av bostäder kräver långsiktiga beslut avseende både uppdatering av lagstiftning och finansiering erforderliga investeringar. Det kan inte nog understrykas att denna planeringsprocess bör igångsättas av regeringen i det snaraste.



Jonas Schneider

Vice VD

Bilagor

1. Remissvar AB Svenska Bostäder
2. Remissvar AB Familjebostäder
3. Remissvar AB Stockholmshem



DNR 2016-0149

remiss@stadshusab.se

YTTRANDE ÖVER UTREDNING AV ANDERS SUNDSTRÖM, MED RUBRIKEN MER FLYG OCH BOSTÄDER

AB Svenska Bostäder har fått rubricerad remiss för yttrande av Stadshus AB. Vi kan med anledning därav lämna följande synpunkter.

Anders Sundström konstaterar i utredningen att det på längre sikt kommer att vara omöjligt att motivera att vi har en flygplats så centralt som Bromma och att det heller knappast kommer att accepteras av den allmänna opinionen. Vidare konstaterar han att Brommas kapacitet mycket väl kan överföras till Arlanda men att det kräver en fjärde rullbana. Vilket i sin tur också kräver en helt ny strategi för terminaler, järnväg och vägrafik.

Ledtiden för dessa genomgripande förändringar och satsningar är mycket långa. Exempelvis är byggandet av en ny rullbana inklusive miljötillstånd cirka 20 år. För att möjliggöra en avveckling vid samma tidshorisont som arrendeavtalet för Bromma löper ut år 2038 krävs grundläggande beslut av riksdag och regering omgående.

Svenska Bostäder delar Sundströms slutsaster även om frågor av detta slag befinner sig i utkanten av bolagets kompetens. För staden, regionen och även landets konkurrenskraft krävs såväl ett kraftfullt ökat bostadsbyggande men också mycket goda flygförbindelser. Därmed torde en överföring av flygkapaciteten till Arlanda för att möjliggöra bostadsbebyggelse på Bromma vara det rimliga.

En aspekt som inte behandlas är konsekvenserna av de nu föreslagna höghastighetstågen i södra Sverige. Om dessa kommer till stånd torde även detta innebära en lättnad för flygbehovet mellan Bromma och Göteborg/Malmö/Ängelholm. Vilket möjligen också skulle underlätta överföringen av Brommas kapacitet till Arlanda.

Slutligen vill även bolaget tillstyrka Sundströms krav på att regeringen bör ta ett helhetsansvar för att erhålla långsiktiga och hållbara lösningar på denna fråga. Såväl flygplats- som bostadsbyggande har mycket långa ledtider varför planeringen omgående bör starta.

AB Svenska Bostäder

Pelle Björklund
VD

Stockholmshem

Yttrande om utredningen: mer flyg och bostäder

AB Stockholmshem (Stockholmshem nedan) får härmed avge följande yttrande över rubricerat ärende. Stockholmshem ansluter i allt väsentligt till vad Svenska bostäder angett i sitt yttrande enligt nedan.

Bakgrund

Anders Sundström konstaterar i utredningen att det på längre sikt kommer att vara omöjligt att motivera att vi har en flygplats så centralt som Bromma och att det heller knappast kommer att accepteras av den allmänna opinionen. Vidare konstaterar han att Brommas kapacitet mycket väl kan överföras till Arlanda men att det kräver en fjärde rullbana. Vilket i sin tur också kräver en helt ny strategi för terminaler, järnväg och vägrafik.

Ledtiden för dessa genomgripande förändringar och satsningar är mycket långa. Exempelvis är byggandet av en ny rullbana inklusive miljötillstånd cirka 20 år. För att möjliggöra en avveckling vid samma tidshorisont som arrendeavtalet för Bromma löper ut år 2038 krävs grundläggande beslut av riksdag och regering omgående.

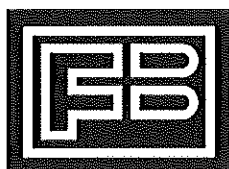
Stockholmshem likväl som Svenska Bostäder delar Sundströms slutsaster även om frågor av detta slag befinner sig i utkanten av bolagets kompetens. För staden, regionen och även landets konkurrenskraft krävs såväl ett kraftfullt ökat bostadsbyggande men också mycket goda flygförbindelser. Därmed torde en överföring av flygkapaciteten till Arlanda för att möjliggöra bostadsbebyggelse på Bromma vara det rimliga.

En aspekt som inte behandlas är konsekvenserna av de nu föreslagna höghastighetstågen i södra Sverige. Om dessa kommer till stånd torde även detta innebära en lättnad för flygbehovet mellan Bromma och Göteborg/Malmö/Ångelholm. Vilket möjligen också skulle underlätta överföringen av Brommas kapacitet till Arlanda.

Slutligen vill även bolaget såsom Svenska bostäder tillstyrka Sundströms krav på att regeringen bör ta ett helhetsansvar för att erhålla långsiktiga och hållbara lösningar på denna fråga. Såväl flygplats- som bostadsbyggande har mycket långa ledtider varför planeringen omgående bör starta eftersom det krävs förutsägbarhet för samtliga inblandade som berörs av flyget till och från Bromma och Arlanda.

Med vänlig hälsning
AB STOCKHOLMSHEM

Eva Nygren
VD



HANDLÄGGARE

Andreas Persson
Projektutvecklingsavdelningen
Tfn 08-737 22 82
andreas.persson@familjebostader.com

Stockholm Stadshus AB

Remissvar - "Mer flyg och bostäder"

Bakgrund

Den statliga samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet, Anders Sundström, har avgivit en rapport kallad "Mer flyg och bostäder". Familjebostäder har av Stockholm Stadshus AB inbjudits att lämna synpunkter på rapporten.

Sammanfattning

Regeringen utsåg 2014 en statlig samordnare med uppdrag att utreda behoven av flygplatskapacitet och bostäder i Stockholmsregionen efter år 2038. Uppdraget har resulterat i rubricerad rapport som redovisar följande, för Familjebostäder intressanta, slutsatser och förslag:

- Bromma har som flygplats ingen framtid efter 2038
- 30 000 bostäder på och runt Bromma är mycket viktiga för Stockholms tillväxt

Familjebostäders kommentar

Familjebostäder har i uppdrag att uppföra, äga och förvalta hyreslägenheter inom Stockholms stads gränser. Bolaget värderar i detta remissvar vad en flytt av flygverksamheten från Bromma till Arlanda kan betyda för det uppdrag bolaget har som ett kommunalt bostadsbolag.

Stockholmsregionen är i ett expansivt skede där behovet av fler bostäder är stort. Utifrån bolagets uppdrag att uppföra nya hyresbostäder ser bolaget positivt på de möjligheter som kan tillskapas för att skapa ny byggbar mark.

Rapporten beskriver att en större bostadsbyggnation på platsen för Bromma flygplats kan ge underlag för en utbyggnad av infrastrukturen som förbättrar kommunikationerna till och från västerort. Det skulle skapa bra förutsättningar för en positiv stadsutveckling i den delen av Stockholm. Familjebostäder ser det också som positivt att boendemiljön för befintliga hyresgäster, när det gäller buller, sannolikt förbättras vid en flytt av flygverksamheten.

AB FAMILJEBOSTÄDER

Lars Björk
TfVD

